

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Орхон аймгийн Хорин долоо дугаар цэцэрлэгийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ОРА-2023/72/НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Эрдэнэт хот 2023 он</p>	<p>Дарга, тэргүүлэх аудитор: Ц.Нармандах Утас: 70359826 Цахим хаяг: orkhon@audit.gov.mn Аудитын менежер: Б.Буян-Ундрах Утас: 70357955 Цахим хаяг: orkhon@audit.gov.mn Аудитор: Г.Даваасүрэн Утас: 70350757 Цахим хаяг: orkhon@audit.gov.mn</p>
---	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Ханддоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn

2023.02.15 № 137

танай _____-ны № _____-т

ОРХОН АЙМГИЙН ХОРИН
ДОЛОО ДУГААР ЦЭЦЭРЛЭГИЙН
ЭРХЛЭГЧ Г.БАТЦЭЦЭГ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орхон аймгийн Хорин долоо дугаар цэцэрлэгийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Орхон аймгийн Хорин долоо дугаар цэцэрлэгийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Орхон аймгийн Хорин долоо дугаар цэцэрлэгийн 2022 оны санхүүгийн тайлангийн хугацаанд улсын төсвөөс 435,234.7 мянган төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 72,033.5 мянган төгрөгийн төсөв батлагдсанаас, 496,092.9 мянган төгрөгийн зардлыг зүйл ангиар зарцуулсан байна. Дээрх онцгойлсон асуудалтай холбоотой аудиторын дүгнэлт өөрчлөгдөөгүй болно.

Аудитын гол асуудал

Засгийн газрын 2022 оны 91 дүгээр "Хувьсах зардлын дундаж норматив, аргачлал батлах тухай" тогтоолын дагуу Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын 2022 оны А/170 дугаар тушаалаар төрийн болон орон нутгийн өмчит ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрлэгийн хичээл, сургалтын үйл ажиллагааны зардлыг хувьсах зардлын дундаж нормативаар буюу гүйцэтгэлд суурилан төсвийг олгож эхэлсэн байна. Гүйцэтгэлд суурилсан төсөвтэй холбоотой жилийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдлийг 2023 онд дахин хуваарилан хэрэгжүүлэхээр үлдээсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Орхон аймгийн Хорин долоо дугаар цэцэрлэг нь Орхон аймагт хөгжлийн бэрхшээлтэй буюу тусгай хэрэгцээт хүүхдийг сургуулийн өмнөх боловсролд хамруулан хөгжүүлж байгаа анхны төрийн өмчийн цэцэрлэг юм. 2022-2023 оны хичээлийн жилд нийт 22 хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийг хамруулан хөгжүүлэх, асрах сургалт үйл ажиллагааг явуулж байна.

Тухайн аудитыг хийх явцад аудитын дүгнэлт, тайлантай холбогдуулан аудит гүйцэтгэж буй төрийн аудитын албан хаагчид аливаа этгээдээс зүй бусаар нөлөөлөх нөлөөлөл, мэдээллийн нууцлал, ашиг сонирхол, ёс зүйтэй холбоотой холбогдох хуулийн дагуу мэдэгдлүүдийг гарган баталгаажуулсан болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

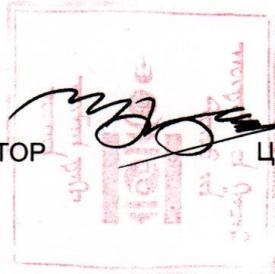
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРМАНДАХ

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>2,054,715.32</u>	<u>16,522,704.89</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	14,187,339.57
312	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	-	14,187,339.57
3121	Төгрөг	-	14,187,339.57
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	14,187,339.57
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	2,054,715.32	2,335,365.32
351	Түүхий эд материал	1,750,865.32	2,231,865.32
35110	Тусгай зориулалттай материал	1,750,865.32	2,231,865.32
354	Хангамжийн материал	303,850.00	103,500.00
35410	Бичиг хэргийн материал	74,000.00	103,500.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>63,817,990.62</u>	<u>307,260,411.62</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	63,817,990.62	307,260,411.62
392	Биет хөрөнгө	63,657,990.74	93,540,411.78
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	25,406,910.00	65,966,971.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,733,999.74)	(10,128,007.54)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	49,149,318.00	49,149,318.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(6,164,237.52)	(11,447,869.68)
393	Биет бус хөрөнгө	159,999.88	213,719,999.84
39301	Программ хангамж	400,000.00	400,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(240,000.12)	(320,000.16)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	-	213,640,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>65,872,705.94</u>	<u>323,783,116.51</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>65,802,605.94</u>	<u>323,783,116.51</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	65,802,605.94	323,783,116.51
512	Хуримтлагдсан үр дүн	65,802,605.94	323,783,116.51
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	65,802,605.94	65,802,605.94
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	257,980,510.57
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>65,872,705.94</u>	<u>323,783,116.51</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	522,362,000.00	753,953,911.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	143,910,300.00	257,861,011.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	3,535,900.00	257,861,011.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,454,650.00	257,861,011.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1,454,650.00	257,861,011.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	378,451,700.00	496,092,900.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	338,109,100.00	435,234,700.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	338,109,100.00	435,234,700.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	39,952,600.00	60,858,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	39,952,600.00	60,858,200.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	389,233,935.96	495,973,400.43
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	389,233,935.96	495,973,400.43
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	348,258,863.37	477,728,034.92

2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	287,910,031.18	350,278,853.00
210101	Үндсэн цалин	227,381,019.18	272,949,043.00
210102	Нэмэгдэл	33,533,560.00	59,222,286.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	1,600,400.00	194,800.00
210104	Урамшуулал	25,395,052.00	17,912,724.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	37,488,487.58	42,973,881.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	26,098,057.85	29,752,841.96
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,955,953.70	3,500,331.52
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,319,402.98	2,800,265.29
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	555,916.41	629,130.77
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,559,156.64	6,291,311.46
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	2,587,758.65	17,251,230.49
210301	Гэрэл, цахилгаан	631,416.25	4,033,215.65
210302	Түлш, халаалт	1,491,312.24	10,060,446.11
210303	Цэвэр, бохир ус	465,030.16	3,157,568.73
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,249,900.00	6,798,250.00
210401	Бичиг хэрэг	171,900.00	1,123,700.00
210404	Ном, хэвлэл	-	555,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	526,900.00	484,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,510,300.00	4,635,050.00
2105	Нормативт зардал	6,645,400.00	35,271,747.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	-	90,000.00
210502	Хоол, хүнс	6,410,400.00	34,393,647.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	235,000.00	788,100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	-	1,142,000.00
210604	Урсгал засвар	-	1,142,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	-	962,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	962,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,377,285.96	23,050,073.43
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	4,390,483.43
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,660,350.00	7,901,950.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	8,716,935.96	10,757,640.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	40,975,072.59	18,245,365.51
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	37,364,841.35	18,245,365.51
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	37,364,841.35	18,245,365.51
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	133,128,064.00	257,980,510.57
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	133,128,064.00	257,980,510.57

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	523,191,496.00	497,785,018.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	382,817,096.00	497,785,018.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	338,109,100.00	435,234,700.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	338,109,100.00	435,234,700.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	39,952,600.00	60,858,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	39,952,600.00	60,858,200.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	4,365,396.00	1,692,118.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	4,365,396.00	1,692,118.00

2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	382,817,096.00	483,597,678.43
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	382,817,096.00	483,597,678.43
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	337,476,627.41	463,660,194.92
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	287,207,276.18	350,348,953.00
210101	Үндсэн цалин	226,678,264.18	273,019,143.00
210102	Нэмэгдэл	33,533,560.00	59,222,286.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	1,600,400.00	194,800.00
210104	Урамшуулал	25,395,052.00	17,912,724.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	38,121,142.58	42,973,881.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	26,367,450.64	29,752,841.96
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,062,431.98	3,500,331.52
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,404,592.82	2,800,265.29
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	571,515.86	629,130.77
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,715,151.28	6,291,311.46
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	2,587,758.65	17,251,230.49
210301	Гэрэл, цахилгаан	631,416.25	3,469,549.62
210302	Түлш, халаалт	1,491,312.24	10,436,314.54
210303	Цэвэр, бохир ус	465,030.16	3,345,366.33
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,630,200.00	1,055,900.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	857,400.00	1,055,900.00
2105	Нормативт зардал	6,698,250.00	34,340,797.00
210502	Хоол, хүнс	6,463,250.00	34,340,797.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	-	1,142,000.00
210604	Урсгал засвар	-	1,142,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	-	962,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	962,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,232,000.00	15,585,433.43
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	9,135,433.43
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,232,000.00	6,450,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	45,340,468.59	19,937,483.51
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	4,365,396.00	1,692,118.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	4,365,396.00	1,692,118.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	37,364,841.35	18,245,365.51
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	37,364,841.35	18,245,365.51
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	140,374,400.00	14,187,339.57
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	140,374,400.00	14,187,339.57
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	14,187,339.57

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00
10	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00
11	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	65,802,605.94	65,802,605.94
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	65,802,605.94	65,802,605.94

14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	0.00
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.00	0.00
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00
17	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0.00	0.00
18	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00
19	Тайлант үеийн үр дүн	257,977,510.57	257,977,510.57
20	2022 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	323,780,116.51	323,780,116.51

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан /Улсын төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан/

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	435,234,700.00	421,047,360.43
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	435,234,700.00	421,047,360.43
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	435,234,700.00	421,047,360.43
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	332,221,600.00	329,632,326.00
210101	Үндсэн цалин	277,599,200.00	256,452,405.00
210102	Нэмэгдэл	48,992,500.00	56,828,639.00
210104	Урамшуулал	5,629,900.00	16,351,282.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	41,663,100.00	40,526,804.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	28,415,500.00	28,005,554.32
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,311,900.00	3,294,768.63
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,649,600.00	2,635,814.97
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	662,300.00	599,151.12
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,623,800.00	5,991,514.96
2105	Нормативт зардал	44,799,900.00	34,340,797.00
210502	Хоол, хүнс	44,799,900.00	34,340,797.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	962,000.00	962,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	962,000.00	962,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	15,588,100.00	15,585,433.43
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,138,100.00	9,135,433.43
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,450,000.00	6,450,000.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	435,234,700.00	435,234,700.00
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	435,234,700.00	435,234,700.00
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	435,234,700.00	435,234,700.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	14,187,339.57

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан /Орон нутгийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	72,033,500.00	42,612,834.49
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	72,033,500.00	42,612,834.49
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	72,033,500.00	42,612,834.49
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	27,564,100.00	20,716,627.00
210101	Үндсэн цалин	21,693,000.00	16,566,738.00
210102	Нэмэгдэл	1,651,500.00	2,393,647.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	965,600.00	194,800.00
210104	Урамшуулал	3,254,000.00	1,561,442.00

2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	3,445,800.00	2,447,077.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	2,343,000.00	1,747,287.64
210202	Тэтгэмжийн даатгал	275,800.00	205,562.89
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	220,500.00	164,450.32
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	55,400.00	29,979.65
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	551,100.00	299,796.50
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	38,810,500.00	17,251,230.49
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,944,800.00	3,845,418.05
210302	Түлш, халаалт	19,977,900.00	10,060,446.11
210303	Цэвэр, бохир ус	8,887,800.00	3,345,366.33
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,071,000.00	1,055,900.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,071,000.00	1,055,900.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,142,100.00	1,142,000.00
210604	Урсгал засвар	1,142,100.00	1,142,000.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	72,033,500.00	42,612,834.49
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	72,033,500.00	42,612,834.49
320001	Орон нутгийн төсвөөс	72,033,500.00	42,612,834.49
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ		
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1
610001	Төсвийн байгууллага	1	1
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	30	30
620001	Удирдах ажилтан	1	1
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	20	20
620003	Үйлчлэх ажилтан	9	9
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	150	142
631	СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА	1	1
631001	Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	1	1
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	30	30
650004	СӨБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	17	17
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	11	11
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	2	2

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 1,998.0 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрснээс, 499.5 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоож, 1,498.5 мянган төгрөгийн албан шаардлага хүргүүлж, 1 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

Тус цэцэрлэгийн эрхлэгч нь тусгай хэрэгцээт боловсрол олгох нэмэгдэл хөлсийг бусад албан хаагчдаас 5%-аар илүү тооцон авсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 11.1-т "Албан тушаалтан албан үүргээ гүйцэтгэхдээ өөрийн болон өөртэй нь хамаарал бүхий этгээдийн хувийн ашиг сонирхлыг хөндсөн захиргааны шийдвэр гаргах, удирдах, хяналт, шалгалт хийх, хариуцлага хүлээлгэх, гэрээ байгуулах, эдгээрийг хэлэлцэх, бэлтгэх, оролцох зэрэг үйл ажиллагаа явуулахыг хориглоно", ЗГ-ын 2012 оны 185 дугаар тогтоолын 4 дүгээр хавсралтаар баталсан "Тусгай сургалтын байгууллагын зардал тооцох, зарим албан тушаалтанд нэмэгдэл хөлс олгох журам"-ын 2.2-д "Тусгай хэрэгцээт боловсрол олгох сургалтын байгууллагын захирал, эрхлэгчээс бусад албан тушаалтанд нэмэгдэл хөлс олгохдоо түүний хувь хэмжээг ажлын ачаалал, үр дүн, тухайн сургалтын байгууллагад ажилласан хугацааг харгалзан тухайн байгууллагын захирал, эрхлэгчийн тушаалаар олгоно. Захирал, эрхлэгчид тэдгээрийг томилсон албан тушаалтны тушаалаар олгоно." гэж заасныг зөрчсөн байна.

5.2 Албан шаардлага

Тус цэцэрлэгийн эрхлэгч эрх бүхий албан тушаалтны шийдвэргүйгээр өөртөө тусгай хэрэгцээт боловсрол олгох нэмэгдэл хөлсийг тооцон авсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 6.4.8-д "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх", Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 11.1-т "Албан тушаалтан албан үүргээ гүйцэтгэхдээ өөрийн болон өөртэй нь хамаарал бүхий этгээдийн хувийн ашиг сонирхлыг хөндсөн захиргааны шийдвэр гаргах, удирдах, хяналт, шалгалт хийх, хариуцлага хүлээлгэх, гэрээ байгуулах, эдгээрийг хэлэлцэх, бэлтгэх, оролцох зэрэг үйл ажиллагаа явуулахыг хориглоно", ЗГ-ын 2012 оны 185 дугаар тогтоолын 4 дүгээр хавсралтаар баталсан "Тусгай сургалтын байгууллагын зардал тооцох, зарим албан тушаалтанд нэмэгдэл хөлс олгох журам"-ын 2.2-д "Тусгай хэрэгцээт боловсрол олгох сургалтын байгууллагын захирал, эрхлэгчээс бусад албан тушаалтанд нэмэгдэл хөлс олгохдоо түүний хувь хэмжээг ажлын ачаалал, үр дүн, тухайн сургалтын байгууллагад ажилласан хугацааг харгалзан тухайн байгууллагын захирал, эрхлэгчийн тушаалаар олгоно. Захирал, эрхлэгчид тэдгээрийг томилсон албан тушаалтны тушаалаар олгоно." гэж заасныг зөрчсөн байна.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Санхүүгийн тайлагналтай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

---

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг Төрийн аудитын байгууллагад ирүүлэхдээ санхүүгийн тайлангийн тодруулгыг зохих журмын дагуу бэлтгэж тайлагнаагүй.

Энэ нь НББ-ийн тухай хуулийн 8.1-д "Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлангаа гаргах үүрэг бүхий аж ахуйн нэгж, байгууллагын санхүүгийн тайлан нь дараах бүрэлдэхүүнтэй байна.", 8.1.5-д "санхүүгийн тайлангийн тодруулга.", Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын 1 дүгээр хавсралтын 3.19-д "Зарлагыг хүлээн зөвшөөрч нягтлан бодох бүртгэлд тусгах талаарх санхүүгийн тайлангийн тодруулгыг холбогдох УСНББОУС-ийн дагуу хийнэ. Мөн тусгай шийдвэр, заавар журмын хэрэгжилтийг харуулах шаардлагатай бол хавсралт тайлангаар гаргана." хэсгүүдийг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу тодруулгыг заавар журмын дагуу гаргаж хэвших.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 05 дугаар сарын 20 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Орхон аймгийн Хорин долоо дугаар цэцэрлэг	3	1,998.0	1	499.5	1	1,498.5	1	0				
Дүн	3	1,998.0	1	499.5	1	1,498.5	1	0				

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1				1			
	НИЙТ	1				1			